

Liever kleine baas dan grote knecht: Holland en de eerste Hollanders - Evert Van Ginkel

Is er een “Hollandse” identiteit? Wat is een “echte” Hollander? Een type als Ronald Koeman? Máxima misschien? Dat zijn terugkerende vragen in het verhaal van Evert van Ginkel over de bewoners van het gebied dat we nu Noord- en Zuid-Holland noemen.

Rond het jaar 500 was Holland nog een moerassige wildernis, nagenoeg onbewoond. Dat veranderde een eeuw later, toen ambachtslieden en handelaars zich vestigden aan de Rijnmond. Een paar honderd jaar later trokken de eerste bewoners de tot dan toe onbewoonbare moerassen binnen en in 1018 vond de beroemde Slag bij Vlaardingen plaats, waarbij de plaatselijke leider Dirk III het opnam tegen de Duitse keizer. Dirk werd al ‘graaf’ genoemd, maar zou je beter kunnen typeren als een roverhoofdman. Van een graafschap “Holland” was op dat moment feitelijk ook geen sprake. Een paar generaties later wel, toen Holland een militaire en economische macht was geworden en Dirks verre verwanten een rol speelden in de Europese politiek.

Op religieus gebied kan een vergelijkbare tendens worden onderscheiden. De Hollandse graven creëerden al snel een relatief onafhankelijke positie voor de kerk, los van de moederkerk. Het is dan ook geen toeval dat, nog weer later, de ideeën van de Moderne Devotie enorm aansloegen in Holland.